

SINTETINIO METIONINO EFEKTYVUMAS LAPIŲ (*ALOPEX LAGOPUS L.*) PAŠARUOSE

Paulius Matusėvičius¹, Algirdas Januškevičius², Andrzej Gugolek³, Ana Źilinskienė⁴

¹ Lietuvos veterinarijos akademija, Specialiosios zootechnikos katedra, Tilžės g. 18, LT–3022 Kaunas;
el. paštas: paulmat@lva.lt

² Lietuvos veterinarijos akademija, Gyvulių mitybos katedra, Tilžės g. 18, LT–3022 Kaunas

³ Olsztyno Varmijos-Mozūrų universitetas, Źvėrininkystės katedra, M. Oczapowskiego 5, PL–10-957 Olsztyn,;
el. paštas: gugolek@uwm.edu.pl

⁴ Lietuvos žemės ūkio universitetas, Augalininkystės ir gyvulininkystės katedra, Studentų g. 1, LT–4342 Akademija, Kauno r.

Santrauka. Bandymus atlikome su poliarinėmis lapėmis (*Alopex lagopus L.*). Bandymų tikslas – nustatyti sintetinio 99% DL-metionino įtaką lapių pašarų maisto medžiagų virškinamumui ir azoto apykaitai organizme. Bandymai parodė, kad bandomųjų grupių lapių masė visais amžiaus laikotarpiais buvo didesnė negu kontrolinės. Bendrųjų baltymų virškinamumo tyrimai parodė statistiškai ženklus skirtumus tarp grupių. I bandomojoje grupėje baltymai buvo pasisavinami 84,40%, II bandomojoje grupėje – 88,29% arba 3,89% geriau lyginant tarp grupių. Bandomųjų grupių žvėreliai organines maisto medžiagas virškino 1,24% ir 2,1% ($p < 0,05$), o beazotines ekstraktines medžiagas 1,83% ir 2,94% ($p < 0,05$) geriau negu kontrolinės grupės žvėreliai. Riebalų virškinimo efektyvumui įtakos turi jų cheminė sudėtis. Dažniausiai racionuose naudojami įvairios kilmės riebalai. Skandinavų bandymų duomenys rodo, kad didelis sočiųjų riebalų rūgščių kiekis mažina riebalų virškinamumą, tuo tarpu kai didelis kiekis nesočiųjų riebalų rūgščių pagerina bendrą riebalų virškinamumą. Riebalai aliejaus pavidalu (žuvų taukai ir rapsų aliejus) pasisavinami geriau (96% ir 95%) palyginti su kietos formos riebalais, pavyzdžiui, jautienos lajus (88%). Mūsų bandymai parodė, kad riebalų pasisavinimas I bandomojoje grupėje sudarė 93,17%, o II grupėje – 93,19%. Abiejose bandomosiose grupėse lapės per parą pasisavino panašų azoto kiekį – I bandomojoje grupėje 8,39 g, o II – 8,38 g. Abiejų grupių žvėreliai pašalino panašų azoto kiekį iš organizmo su išmatomis, I grupėje 1,13 g, o II – 1,10 g. Bandomosios grupės lapių organizme susikaupė daugiau azoto. Didesnis kiekis likusio organizme azoto siejamas su geresniu bendrųjų baltymų virškinamumu šioje žvėrelių grupėje. Taigi didesnis organizme pasisavinto azoto kiekis koreliuoja su geresniu virškinamumu. Siekiant paspartinti lapių augimo spartą ir pagerinti produkcijos kokybę, padidinti raciono maisto medžiagų virškinamumą ir pasisavinimą, rekomenduojama skirtingais amžiaus laikotarpiais 1kg pašaro pridėti atitinkamai 3,0 g ir 1,5 g sintetino 99% DL-metionino.

Raktažodžiai: lapės, šėrimas, sintetinis metioninas, augimas, virškinamumas.